

ARKEOL. OS. 169/15.6.2007

**HOLLOLA OKEROINEN PELLAVATIEN ETELÄPUOLINEN
PELTOALUE**

Arkeologinen koetutkimus 16.-19.4. ja 15.-25.5. 2007.

**Hannu Takala & Akuliina Aartolahti
Lahden kaupunginmuseo
Päijät-Hämeen maakuntamuseo
2007**

Tiivistelmä

Hollolan Okeroisten Pellavatien eteläpuolinen peltoalue kaavoitettiin rivitaloalueeksi. Ennen rakennustöiden aloittamista Lahden kaupunginmuseo suoritti paikalla arkeologisen koetutkimuksen, koska lähialueilta on löydetty esihistoriallisia ja historiallisen ajan kiinteitä muinaisjäännöksiä, mm. kaksi liedenpohjaa, jotka liittyvät todennäköisesti vanhaan Okeroisten kylän asutukseen.

Tutkimusalueelle kaivettiin yhteensä yksitoista koekuoppaa, minkä lisäksi alueen pellot pintapöimittiin ja alueen poikki kaivetun viemärikaivannon leikkaukset tarkastettiin. Löytöaineisto viittaa siihen, että paikalla olisi ollut historiallisen ajan asuinpaikka, mutta kiinteää muinaisjäännöstä ei tutkimusalueella ollut jäljellä.

Sisällysluettelo:

1. Arkisto- ja rekisteritiedot	2
2. Johdanto	4
3. Tutkimusalue ja menetelmät	5
4. Havainnot	6
5. Yhteenveto	11
6. Karttaluettelo	11
7. Negatiiviluettelo	12
8. Kartat	13

1. Arkisto- ja rekisteritiedot:

Kunta:	Hollola
Alue:	Salpakangas
Nimi:	Pellavatien eteläpuolinen peltoalue
Tutkimus:	Kaava-alueen prospektointi
Rekisterikylä ja Rno.	Okeroinen 1:63
Muinaisjäännöstyyppi:	-
Ajoitus:	-
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	3111 03 Lahti
Koordinaatit:	x 6764380–6764220
y 3421520– 3421780	
z 120–135 (tutkimusalue)	
Maanomistaja:	Skanska kodit oy PL14, 00101 Helsinki
Vastuullinen johtaja:	FT Hannu Takala
Kenttätöiden johtaja:	Huk Akuliina Aartolahti
Tutkimuslaitos:	Lahden kaupunginmuseo/
Päijät-Hämeen maakuntamuseo	
Kenttätöaika:	16.4.–19.4.2007 ja 15.5–25.5.2007.
Tutkimusalueen laajuus:	30 000 m ² (koko alue)
Tutkimuksen rahoitus:	Maatalousyhtymä Hongisto, Katvela ja Willman.
Löydöt:	KM 2007024:1-32
Diar:	2.5.2007
Negatiivit:	LKM 134762: 1-19
Kartat:	Lähestymiskartta 1:250 000 Peruskarttaote 3111 03 Lahti Yleiskartta 1:2000 Korkeuskäyrät 1:2000
Raportin alkuperäiskappale:	Lahden kaupunginmuseo/Päijät-Hämeen maakuntamuseo

Lähilöydöt:

- Hollola Okeroinen Keinokartano.
Historiallisen ajan asuinpaikka
- Hollola ja Lahti Okeroinen Ylikylä ja
Alikylä Rautakauden ja historiallisen ajan
asuinpaikkoja (ks. Takala & Malinen 2002).

Aiemmat tutkimukset

- Poutiainen, Hannu 1998. Hollola
Salpakangas Keinokartano. Arkeologinen
pelastuskaivaus 14.7.1998.
- Takala, Hannu & Malinen, Anssi 2002.
Hollolan ja Lahden Okeroisten kylän
arkeologinen prospektointi 2002.

2. Johdanto

Hollolan kunta on kaavoittanut Hollolan Salpakankaalla Okeroisten kylässä sijaitsevan peltoalueen rivitaloalueeksi. Lahden kaupunginmuseon lausunnossa 14.3.2005 todettiin, että ennen rakennustöiden aloittamista Pellavatie eteläpuolisella peltoalueella on suoritettava arkeologiset tutkimukset: inventointi ja mahdollisesti kaivaukset. Rakennusyritys Skanska valmistelee asuintalojen rakentamista alueelle, minkä vuoksi Hollolan kunta tekee asuinalueelle johtavan yhdystien (Ohrakatu) sekä viemäröinnin. Maansiirtotyöhön oli palkattu yksityinen maansiirtoyritys, Hollolan Maanrakennus ky.

Maankäytön kohteena olevan alueen eteläpuolelta, nykyisen pyörätien alta on vuonna 1998 kaivettu kaksi lieden pohjaa, jotka liittyvät vanhaan Okeroisten kylän asutukseen. (ks. Poutiainen 1998). Liesistä edelleen etelään, Ala-Okeroisten tien toisella puolelle olevilta pelloilta on löytynyt merkkejä esihistoriallisesta ja historiallisesta asutuksesta (ks. Takala & Malinen 2002).

Kevään 2007 arkeologisella tutkimuksella oli tarkoitus selvittää sijaitseeko rakennettavalla pellolla kiinteää muinaisjäännöstä, ja mikäli sijaitsee, tutkia tai rajata se jatkotoimenpiteitä varten. Kenttätöitä johti Huk Akuliina Aartolahti, vastuullisena johtajana toimi FT Hannu Takala. Työntekijänä kahtena päivänä oli puutarhuri Tuomas Takala. Kenttätöitä tehtiin huhtikuussa yhteensä neljänä päivänä. Henkilötyötunteja kenttätöissä kertyi yhteensä 52. Ohratie alle kaivettujen viemärikaivantojen valvontatyö vei 12 henkilötyötuntia seitsemän päivän aikana toukokuussa.

Tutkittavan alueen laajuus oli kokonaisuudessaan 0,03 km². Sää pysyi huhtikuun kenttätöissä koko viikon ajan pääasiassa hyvänä, ja havainto-olosuhteet olivat siis niiltä osin hyvät. Maanpinnan kuivuminen vaikeutti havaintoja Ohrakadun tienpohjassa, sama ongelma oli myös peltojen pintapoiminnassa. Pelto oli edellisenä syksynä äestetty ja pellolle jääneet oljet haittasivat havainnointia merkittävästi. Pintapoimintaan käytettiin näin ollen runsaasti aikaa. Toukokuun viemärikaivantojen valvontatyön aikana sää oli vaihtelevaa ja osittain sateista, mutta sateet eivät vaikeuttaneet havainnointia.

Tutkimuksen rahoitti Maatalousyhtymä Hongisto, Katvela ja Willman (os. Irma Willman, Kilpiäisentie 3, 15204 Lahti) sekä Lahden kaupunginmuseo virkatyönä.

3. Tutkimusalue ja tutkimusmenetelmät

Tutkimusalue sijaitsee Hollolan ja Lahden rajalla Okeroisten kylässä Pellavatien eteläpuolisella peltoalueella, Hollolan kuntakeskuksesta n. 2 km kaakkoon. Tutkimusalue oli kokonaisuudessaan Hollolan kunnan puolella. Alue rajautui Etelässä Ala-Okeroistentiehen, idässä ja koillisessa Hollolan ja Lahden kuntarajaan sekä pohjoisessa ja lännessä Pellavatiehen. Tutkittava alue oli kooltaan luode–kaakko -suunnassa n. 300 m ja lounas–koillinen -suunnassa 50–200 m. Maasto laski tasaisesti kaakkoon päin, ja aivan alueen kaakkoiskulmassa oli jyrkkä mäki. Mäki oli kaavoitettu suojaviheralueeksi, joten sitä ei ollut tarkoitus rakentaa.

Ohrakadun alue

Kunnan rakennuttamaa yhdystietä – Ohrakatua – varten maansiirtotyöt paikalla oli jo aloitettu ennen arkeologisia tutkimuksia. Ohrakadun (ks. kartta 3) kohdalta maata oli kuorittu n 30–40 cm:n syvyydeltä. Ohrakadun alue tutkittiin havainnoimalla mahdollisia kulttuurikerroksia ja rakenteita tienpohjasta sekä näkyvän maapohjan alta kairaamalla T-piikki-mallisella maaperäkairalla, jonka näytteenottokohdan halkaisija on 1,1 senttiä. Tienpohja dokumentoitiin valokuvaamalla sekä kuvailemalla havainnot sanallisesti. Tienpohjassa havaitut pienialaiset rakenteiksi tulkitut jäljet kaivettiin yksikkönä lastalla. Jäljet dokumentoitiin valokuvaamalla ja kuvailemalla ne sanallisesti, minkä lisäksi jälkien sijainnit mitattiin yleiskartalle.

Ohrakadun pintamaiden poistosta oli Hollolan kunnan edustajien kanssa sovittu, että kuoritut maat kasataan yhteen paikkaan rakennettavan alueen ulkopuolelle. Tämä maansiirtotöissä muodostunut maakasa tarkastettiin pintapuolisesti metallinilmaisimella useampaan kertaan – maan seulomiseen ei sen määrän vuoksi ollut mahdollisuuksia. Havainnot maakasasta jäivät heikoiksi, koska kasan korkeus ja laajuus estivät esimerkiksi sen levittämistä ja tarkempaa tutkimista.

Pintapöiminta

Pintapöimintää varten peltoalue jaettiin kolmeen lohkoksi A, B, C (ks. kartta 3). Pintapöiminta tehtiin lohkoittain 10 metrin välein itä–länsi -suuntaisissa kaistoissa. Tämän jälkeen aluetta kairattiin pintapöimintahavaintojen perusteella

Koekuopat

Peltoalueelle kaivettiin 11 koekuoppaa osin pintapöimintahavaintojen perusteella, osin intuitiivisesti maaston muotojen perusteella. Kuopat olivat kooltaan 0,5x0,5 metriä ja ne kaivettiin lapiolla puh-

taaseen pohjamaahan asti. Kaikki maa-aines seulottiin 50 millimetrin silmäkoon käsiseuloilla. Löydöt talletettiin koekuoppakohtaisesti.

Koekuopat dokumentoitiin sanallisesti ja mitattiin kartalle mittanauhaa ja suuntakehää käyttäen. Kiintopisteinä mittauksissa käytettiin Hollolan kunnan mittapistettä 91114 (=mittapiste 1, ks. kartta 3) $x=6764244,675$; $y=3421704,186$ (KKJ), sekä tonttien kulmapisteitä, joiden sijainnit saatiin Hollolan kunnanvirastosta: kulmapiste 2 (= mittapiste 2, ks. kartta 3) $x=6764406,881$; $y=3421637,209$. Kulmapiste 6 (=mittapiste 3, ks. kartta 3) $x=6764460,935$; $y=3421715,450$ (KKJ). Dokumentoinnin jälkeen koekuopat peitettiin.

Viemärikaivannon valvonta

Ohratien alle ja kaava-alueen itäpään poikki sijoitetun runkoviemärin kaivaminen siirtyi toukokuun jälkipuoliskolle alun perin suunnitellun huhtikuun sijasta, minkä vuoksi valvontatyö tehtiin erillisenä operaationa Lahden kaupunginmuseon virkатыönä. Ohratien alle tullut viemärikaivanto oli länsipäästään kolme metriä syvä ja kaksi metriä leveä kaivanto. Kaivanto madaltui tasaisesti itään päin ja pohjois-etelä-suuntainen kaivanto kaava-alueen itäpäässä oli enää reilun metrin syvyinen ja metrin levyinen kaivanto.

Ohratien kaivanto kaivettiin noin kuuden metrin pätkissä, minkä jälkeen putket sijoitettiin kaivannon pohjalle ja kaivanto täytettiin. Paikalla käytiin viitenä päivänä yhteensä kahdeksan kertaa seuraamassa työn etenemistä ja tutkimassa kaivannon leikkauksia. Kaava-alueen itäpään kaivanto kaivettiin sen sijaan siten, että koko kaivanto oli kerralla auki ennen peittämistä. Kaivanto käytiin tarkastamassa kahdessa osassa työn edetessä. Liitekarttaan 3 on merkitty alueet, joista viemärikaivantoa koskevat havainnot tehtiin.

4. Havainnot

Ohrakatu:

Ohrakadulta kuorittu maa-aines oli kasattu kadun koillispuolelle suureksi kasaksi. Pääasiassa kuorittu maa-aines oli sekoittunutta kyntökerrosta. Tienpohjassa pintamaa oli läikikästä vaaleankellertävää hiekkaa. Paikoin sekoittunutta pintamaata oli vielä läikkinä tien pinnassa. Siellä täällä näkyi tummempia ja vaaleampia alueita, mutta tarkemmin tutkittaessa värierot johtuivat pinnan kosteuseroista. Tienpohjan kairauksessa kellertävä maa oli paksuudeltaan vain 1-2 senttiä ja sen alla alkoi heti puhdas savi. Tienpohjan pohjoisreunassa havaittiin neljä epäsäännöllisen muotoista nokimaa-

läikkää (rakenteet H1-H4). Läikät olivat rivissä (suunta 89 gon) noin viiden metrin päässä toisistaan (ks. kartta 3). Läkistä H1 oli läntisin ja H 4 itäisin.

H1: Maanpinnan tasossa läikkä erottui hyvin heikosti hieman ympäristöään tummempana pyöreähköenä alueena. Kooltaan se oli 30x28 senttiä. Pinnassa oli muutamia pieniä hiilenmuruja, mutta ei varsinaisesti nokimaata. Kaivettaessa läikkä hävisi jo 0,5 sentin syvyydessä.

H2: Läikkä sijaitsi 5,1 metrin päässä läikästä H1 ja se erottui selvänä tummana epäsäännöllisen muotoisena soikiona, jossa oli runsaasti hiiltä ja nokimaata. Kooltaan se pintatasossa oli NW-SE –suunnassa 98 senttiä ja NE-SW –suunnassa 63 senttiä. Läikkää kaivettaessa sen muoto selkiytyi lähes säännölliseksi suorakaiteeksi. läikkä pieneni alaspäin mentäessä. 3 sentin päässä pinnasta sen koko oli NW-SE -suunnassa 40 senttiä ja NE-SW –suunnassa 50 senttiä. Tässä vaiheessa läikkä oli selkeimmin suorakaiteen muotoinen ja hiiltä oli runsaasti. Läkän rajat olivat hyvin selkeät, mutta hiili ei muodostanut selkeitä havaittavia kokonaisuuksia, joista olisi voinut päätellä millaisesta rakenteesta on kyse.

Syvemmälle mentäessä hiilen määrä alkoi vähentyä ja läikkä pieneni huomattavasti. 7,5 sentin päässä pintatasosta läikkä erottui enää heikosti hieman tummempana pyöreänä alueena, joka oli halkaisijaltaan 20 senttiä. Läikkä oli pohjassa 9,5 sentin päässä pintatasosta, jonka jälkeen alkoi puhdas vaalean harmaa savi.

Hiililäikän tulkintaa vaikeuttaa se, että sen kokoa ei tiedetä, koska osa siitä oli tuhoutunut maankuorimisen yhteydessä. Ei siis voida tietää, onko hiililäikkä esimerkiksi kyntökerrosta vanhempi vai nuorempi. Tulkintaa vaikeuttaa myös se, ettei hiililäikkä näyttäisi liittyvän mihinkään laajempaan rakenteeseen. Muut hiililäikät (H1, H3 ja H4) sisälsivät vain muutamia hiilenmuruja eivätkä ne olleet siis varsinaisia läikkiä. Hiili näille paikoille on todennäköisesti kulkeutunut maansiirtotöiden yhteydessä maansiirtokoneen mukana läikästä H2. Mikäli H2 kuuluu johonkin laajempaan rakenteeseen ovat merkit siitä hävinneet maansiirtotöissä tai jäänteet ovat Ohrakadun pohjoispuolisella peltoalueella, joka ei kuulunut tutkimusalueeseen.

H3: Läikkä oli 9,9 metrin päässä läikästä H1 ja se erottui tienpinnassa heikosti harmaana pyöreänä läikkänä, jonka halkaisija oli 10 senttiä. Pinnassa oli pari pientä hiilen murua. Läikkä hävisi jo pintamaata puhdistettaessa.

H4: Läikkä sijaitsi 14, 8 metrin päässä läikästä H 1 ja se oli muodoltaan kuten H3, halkaisijaltaan vain 8 senttiä. Läikkä hävisi pintamaata puhdistettaessa.

Maakasa:

Ohrakadulta kuoritun maakasan tarkastuksessa metallinilmaisimella ei havaittu mitään. Kasasta löytyi yksi saviastianpala (KM2007024:7), mutta havainto-olosuhteet maakasan suhteen olivat melko huonot.

*Pintapoiminta:*Peltoalue A

Peltoalue A:n pintapoiminnassa ei havaittu selkeitä löytökeskittymiä tai kulttuuriperäisiä anomaliaita. Löydöt olivat pääasiassa resenttejä: tiiltä, lasia, posliinia (mm. Arabia), muovia, laastia ja salaojaputken paloja. Selvästi resenttejä löytöjä ei otettu talteen. Talteen otetut löydöt (KM2007024:5–9) olivat asuinpaikkalöytöjä, palanutta savea, savikuonaa ja saviastianpaloja.

Alueen pohjoisreunalla sekä länsikulmassa havaittiin mahdolliset kulttuuriperäiset anomaliat, mutta peltoalueen kairauksessa kulttuurikerroksia ei havaittu missään. Kairausten perusteella sekoittunut peltomulta oli kauttaaltaan n. 20-30 senttiä paksu, ja sen alla oli ohut huuhtoutumiskerros ja puhdas savi tai hiesu. Pellon pohjois- ja länsireunaan tehtiin kuitenkin koekuopat (kuopat 1 ja 2, ks. kartta 3). Kolmas koekuoppa tehtiin peltoalueen kaakkoisreunaan (koekuoppa 3), vuoden 1998 kaivettujen liedenpohjien läheisyyteen (ks. Poutiainen 1998).

Peltoalue B

Peltoalue B oli kaikkiaan samankaltainen kuin peltoalue A. Löytöinä oli runsaasti tiiltä, lasia ja posliinia, joita ei luetteloitu. Luetteloidut löydöt (KM2007024:22-32) olivat pääasiassa punasavikeraamiikkaa sekä palanutta savea. Pellon pohjoisosa oli selvästi vähälöytöisempi kuin muu alue ja löydöt keskittyivät pellon länsi- ja lounaisosaan (koekuoppien 7–10 alueelle, ks. kartta 3). Tältä alueelta löytyi myös sininen lasihelmi (KM2007024:22). Maaperäkairauksissa havainnot olivat kuten peltoalue A:ssa.

Peltoalue C

Alue nousi loivasti länteen päin muodostaen kumpareen alueen länsiosaan. Kumpareella oli runsaasti tiiltä, laastia ja palaneita kiviä, sekä muovin kappaleita. Muutenkin peltoalue C:n löydöt olivat selkeästi resenttejä, mm. lasia muoviastianpaloja, posliinia, munalukon katkelma. Peltoalue C:n löytöjä ei luetteloitu. Maaperältään alue poikkesi A:sta ja B:stä. Kyntökerros oli paksuudeltaan noin 15 senttiä ja se oli soransekaista multaa ja joukossa oli runsaasti kiviä. Peltomullan alla oli erittäin kova ja tiivis karkea sora, joka oli puhdasta.

Koekuopat:

Koekuoppien löydöt olivat lähinnä punasavikeramiikkaa sekä palanutta savea. Koekuopissa oli myös tiiltä, lasia ja posliinia. Resenttejä löytöjä ei luetteloitu.

Peltoalue A

Koekuoppa 1: Löytönä oli yksi pala posliinia, jota ei luetteloitu.

Kyntökerros oli 40 cm. Sen alla oli karkean soran kerros, paksuudeltaan noin 1 cm. Puhdas vaalea savi alkoi heti sorakerroksen alta. Kuopan syvyys oli 52 cm.

Koekuoppa 2: Löydöt: KM2007024:1 ja 2. Lisäksi posliinia, tiiltä ja lasia.

Kyntökerroksen paksuus oli 29 cm ja sen alla samanlainen kellertävä sora kuin kuopassa 1. Sorakerroksen paksuus oli noin 5 cm. Puhdas vaalean harmaa savi alkoi sorakerroksen alta. Kuopan syvyys oli 48 cm. Kaikki löydöt olivat kyntökerroksessa.

Koekuoppa 3: Löydöt: KM2007024:3 ja 4. Lisäksi tiiltä.

Kyntökerroksen paksuus oli 29 cm, jonka alla oli noin 2 cm:n kerros vaaleankeltaista savensekaista hiesua. Sen alla oli vaaleanharmaa puhdas savi. Kuopan syvyys oli 46 cm.

Peltoalue B

Koekuoppa 4: Löydöt KM2007024:10. Lisäksi yksi tiilenpala.

Kyntökerroksen paksuus oli 29 cm. Samanlainen kellertävä hiesukerros kuin kuopassa 3 oli paksuudeltaan 3 cm, jonka alla oli puhdas savi. Kuopan syvyys oli 46 cm.

Koekuoppa 5: Löydöt: KM2007024:11 ja 12.

Kyntökerroksen paksuus oli 33 cm, jonka alla oli 4 cm:n kerros kellertävää hiekkaa. Puhdas pohjamaa oli vaaleanharmaata savensekaista hiekkaa. Kuopan syvyys oli 46 cm.

Koekuoppa 6: Löydöt: KM2007024:13.

Kyntökerroksen paksuus oli 29 cm, jonka alla oli 2 cm:n kerros hiekkaa kuten kuopassa 5. Pohjamaa oli kuten kuopassa 5. Kuopan syvyys oli 34 cm.

Koekuoppa 7: Löytöinä oli vain tiiltä, jota ei luetteloitu.

Kyntökerroksen paksuus oli 20 cm, jonka alla oli kellertävää hiekkaa 23 cm. Puhdas maa oli vaaleanharmaata hiekkaa. Kuopan syvyys oli 45 cm. Kuopan itäprofiilissa oli suuri maakivi, joka peitti koko profiilin, mutta ei haitannut kaivamista.

Koekuoppa 8: Löydöt KM2007024:14-17. Lisäksi lasia ja tiiltä.

Kyntökerroksen paksuus oli 45 cm, jonka alla oli kellertävä hiekan sekaista savea 6 cm. Paikoittelun peltomullan ja hiekan välissä oli tiivistä savea. Puhdas vaalea savi alkoi yhtenäisenä heti hiekkakerroksen jälkeen.

Koekuoppa 9: Löydöt KM2007024:18. Lisäksi tiiltä ja lasia

Kyntökerroksen paksuus oli 56 cm, jonka alta alkoi heti erittäin tiivis ja kova vaalea savi. Kuopan syvyys oli 65 cm.

Koekuoppa 10: Löydöt KM2007024:19. Lisäksi posliinia ja tiiltä.

Kyntökerroksen paksuus oli 36 cm, jonka alla oli kellertävää hiekkaa n. 2 cm:n kerroksena. Pohjamaa oli vaaleaa savensekaista hiekkaa. Kuopan syvyys oli 44 cm.

Koekuoppa 11: Löydöt: KM2007024:20-21. Lisäksi tiiltä ja lasia.

Kyntökerroksen paksuus oli 22 cm, jonka alla oli heti tiivis kova vaalean harmaa savi. Kuopan syvyys oli 24 cm.

Viemärikaivanto

Viemärikaivannon leikkauksista saatiin Ohratien kohdalla havainnot yhteensä viidestä kohdasta: tien alku- ja loppupäistä sekä kolmesta kohdasta tien pohjalta. Yksi havaintopaikka oli tien pohjassa havaittujen hiilijälkien kohdalla. Koko tien alueella peltomultakerroksen alta alkoi puhdas hiekkakerros, joka muuttui hienorakeisemmaksi syvemmälle mentäessä ja lopulta lähes saveksi. Minkäänlaisia merkkejä rakenteista tai hiili- tai puujäljistä ei tullut kyntökerroksesta tai välittömästi sen alapuolisista kerroksista eikä myöskään syvemmältä.

Ohratien itäpäästä viemärikaivanto suuntautui etelään siten, että kaivanto teki yhden mutkan matkalla. Koko oja oli nähtävissä töiden edetessä siten, että Ohratien päästä kaivannon mutkaan oja oli kerralla auki ja mutkasta kaava-alueen eteläreunaan oja oli auki toisena päivänä. Oja oli hyvin havainnoitavissa molemmista leikkauksista. Minkäänlaisia merkkejä ihmistoiminnasta

ei leikkauksissa näkynyt, vaan kyntökerroksen alla näkyi ainoastaan puhdas maa. Oja oli selvästi Ohratien alle tullutta kaivantoa matalampi.

5. Yhteenveto

Paikalla tehtyjen havaintojen perusteella Pellavatien eteläpuolisella peltoalueella ei ole kiinteää muinaisjäännöstä tai sen osaa. Koko alue kairattiin kattavasti eikä missään päin peltoaluetta ollut kulttuurikerrosta tai rakenteita. Koekuopitus ja viemäreitä varten kaivettujen kaivantojen leikkauksista tehdyt havainnot antoivat saman tuloksen. Paksun kyntökerroksen alta tuli heti puhdas pohjamaa. Mikäli alueella on ollut kiinteitä rakenteita, ne ovat tuhoutuneet pellon viljelyksessä tai maankäytön seurauksena jo aiemmin.

Ainoa havaittava rakenne oli Ohrakadun pohjassa ollut hiililäikkä H2. Läikkä on syntynyt kun paikalla on palanut suurehko puunkappale, joka todennäköisesti on ollut työstetty. Kyseessä ei ole liesi tai nuotion pohja.

Koska nyt tutkitulla peltoalueella ei ole kiinteää muinaisjäännöstä, ei alueen rakentamiselle ole esteitä.

6. Karttaluettelo

Kartta 1. Lähestymiskartta mk. 1:250 000

Kartta 2. Peruskarttaote mk. 1:20 000

Kartta 3. Yleiskartta mk. 1:2000

Kartta 4. Tutkimusalueen korkeuskäyrät 1:2000

7. Negatiiviluettelo

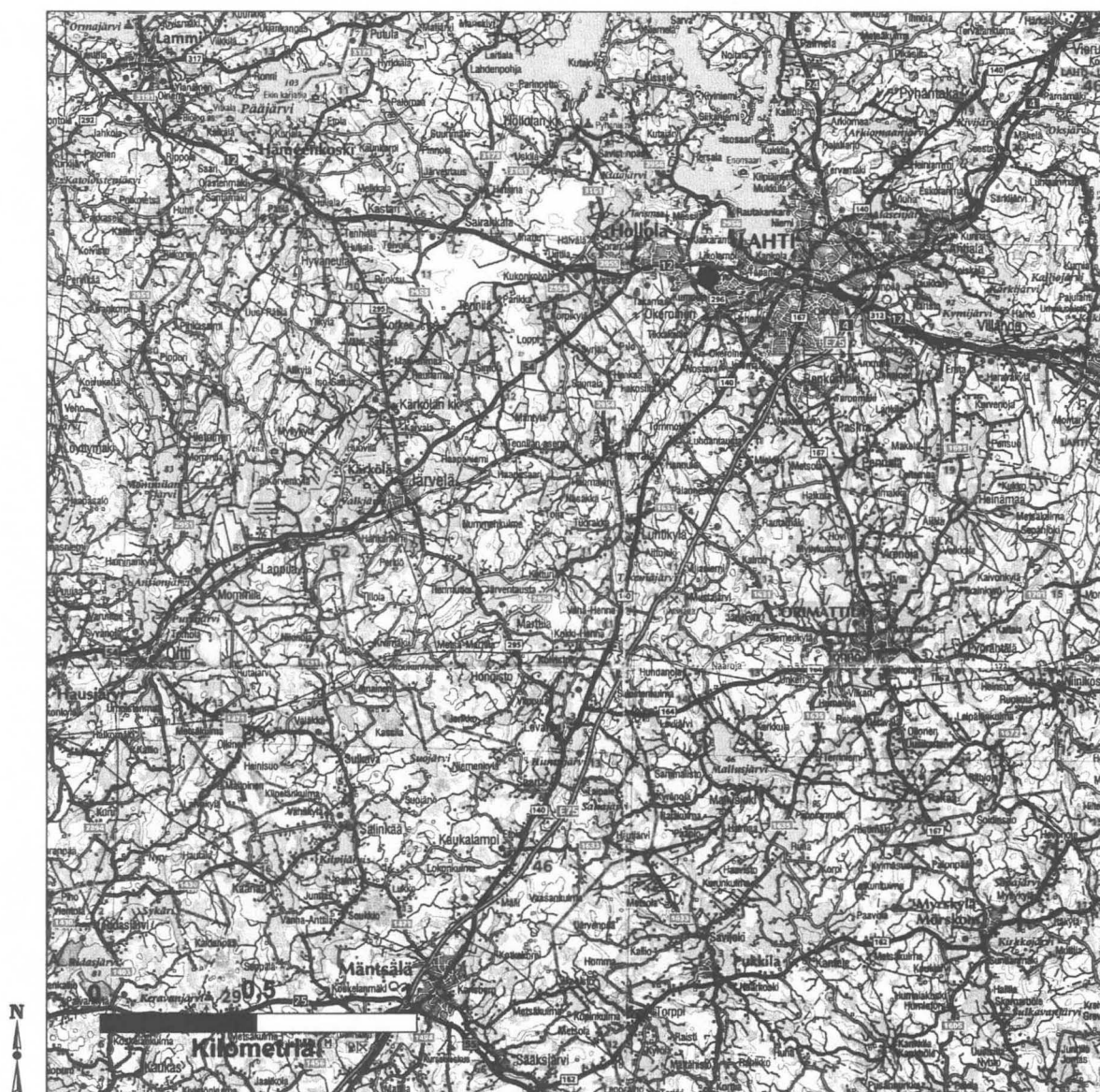
Alkuperäisiä negatiiveja säilytetään Lahden kaupunginmuseon valokuva-arkistossa.
Kuvaaja: Akuliina Aartolahti

Numero	Aihe	Suunta	Päivämäärä
LKM1324762: 1	Yleiskuva. Peltoalue A.	NE	18.4.2007
:2	Yleiskuva. Peltoalue B.	NW	18.4.2007
:3	Peltoalue A.	N	18.4.2007
:4	Peltoalue B.	W	18.4.2007
:5	Peltoalue C.	SW	18.4.2007
:6	Ohrakadun pohja. Hiililäikät lin- jaseipäiden kohdalla.	NE	19.4.2007
:7	Ohrakadun pohja. Hiililäikät lin- jaseipäiden kohdalla.	NE	19.4.2007
:8	Työkuva. Alue B. Tuomas Takala kaivaa koekuoppaa 9.		19.4.2007
:9	Ohrakadun hiililäikkä H2.	N	19.4.2007
:10	Hiililäikkä H2.	N	19.4.2007
:11	Hiililäikkä H2.	S	19.4.2007
:12	Hiililäikkä H2.		19.4.2007
:13	Hiililäikkä H2.		19.4.2007
:14	H2 3 cm tienpohjan alapuolella.		19.4.2007
:15	H2 3 cm tienpohjan alapuolella.		19.4.2007
:16	H2 5 cm tienpohjan alapuolella.		19.4.2007
:17	H2. 7,5 cm tienpohjan alapuolella.		19.4.2007
:18	Yleiskuva. Alue B, Ohrakadun itä- pää.	E	19.4.2007
:19	Yleiskuva. Alue C.	SE	19.4.2007

HOLLOLA PELLAVATIENTEN ETELÄPUOLINEN PELTOALUE 2007 LÄHESTYMISKARTTA

Kartta 1

Mk. 1:250 000

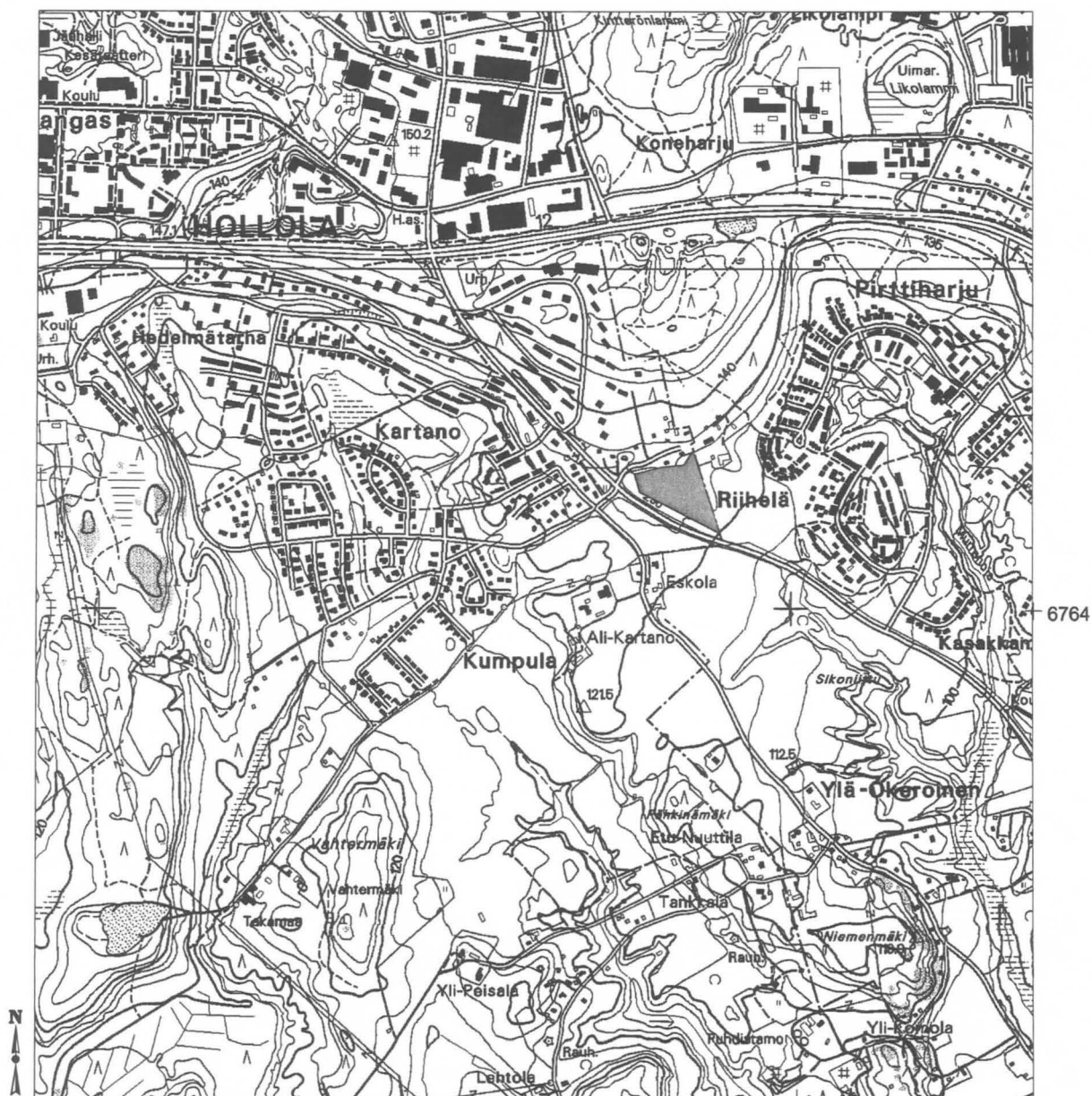
WSOY Tiekartta 2. Maanmittauslaitos 1998.

● Tutkimuspaikka

HOLLOLA PELLAVATIE ETELÄPUOLINEN PELTOALUE 2007
PERUSKARTTAOTE

Kartta 2

Mk. 1:20 000

Peruskarttaote 3111 03 Lahti
 Maanmittauslaitos perus- ja käyrät-CD 2001

3422

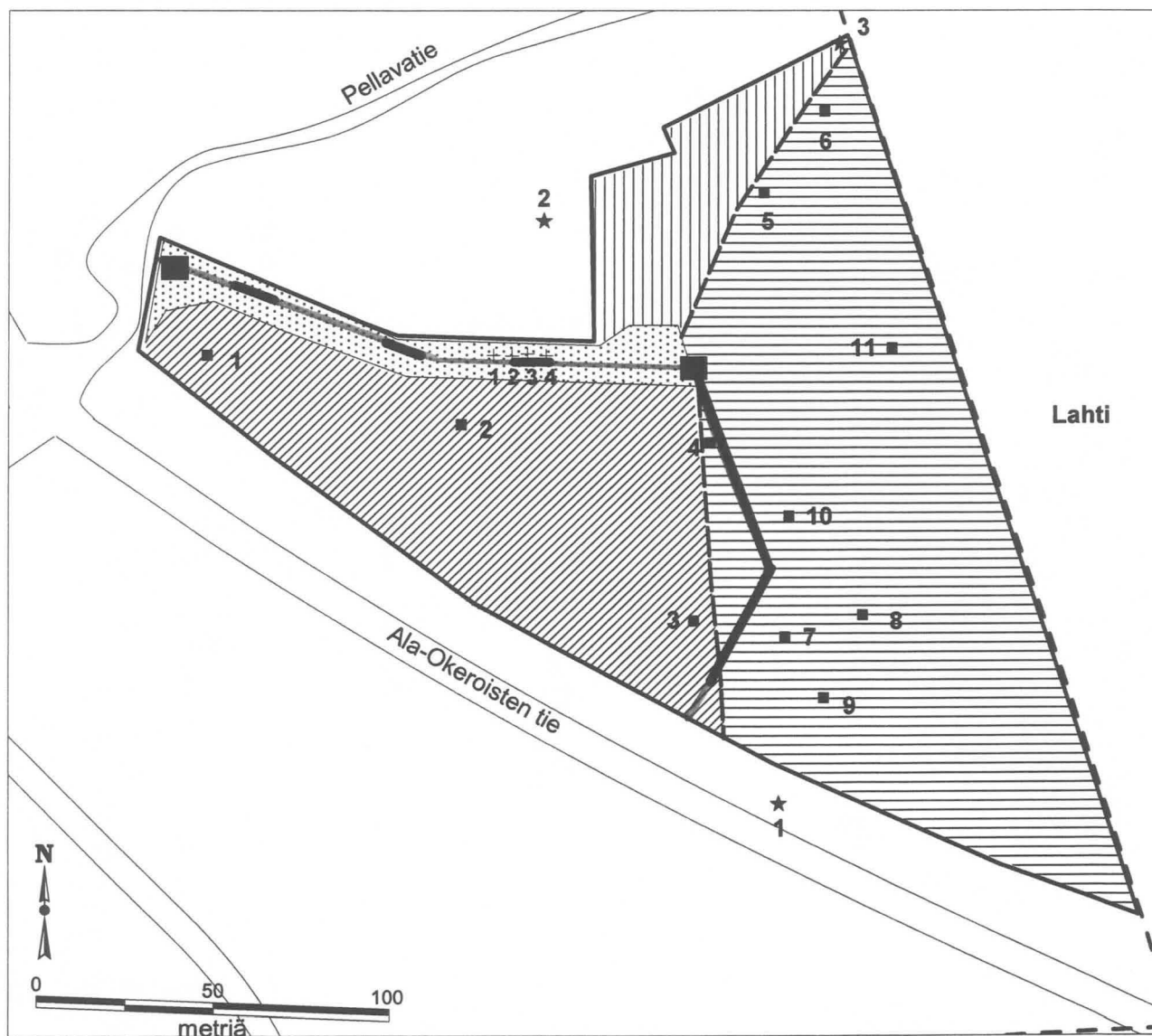
 Tutkimusalue

HOLLOLA PELLAVATIEEN ETELÄPUOLINEN PELTOALUE 2007

Kartta 3

Yleiskartta
Mk. 1:2000

Piirtäjä: Akuliina Aartolahti

- Peltoalue A
- Peltoalue B
- Peltoalue C
- Ohrakatu (alue, josta maa kuorittu)

- Koekuoppa
- Hiililäikkä
- Viemärikaivanto
- Viemärikaivannon tutkitut osat

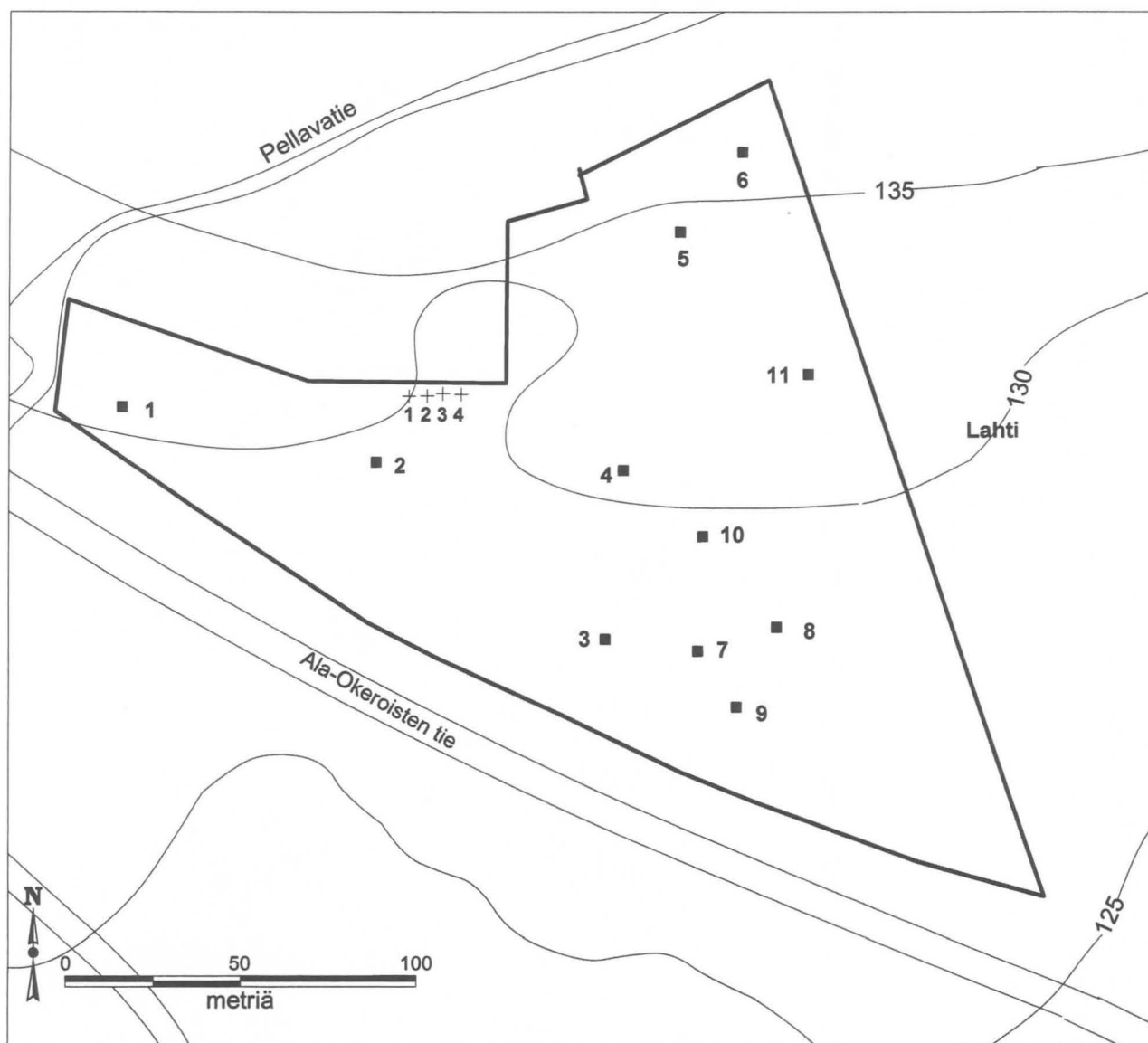
- Mittapiste
- Kaava-alueen raja
- Kunnan raja

**HOLLOLA PELLAVATIE ETELÄPUOLINEN PELTOALUE 2007
KORKEUSKÄYRÄT**

Kartta 4

Mk 1:2000

Piirtäjä : Akuliina Aartolahti

■ Koekuoppa

+ Hiililäikkä